

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Ondřeje Mráky v právní věci žalobce: **HOTEL BORNÝ – F, s.r.o.**, se sídlem Staré Splavy 0249, zastoupený Mgr. Pavlínou Zámečnickovou, advokátkou se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 10. 11. 2015, č. j. 59 Ad 20/2014 – 65,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- III. Odměna a náhrada hotových výdajů advokátky Mgr. Pavlíny Zámečnickové **se určuje** částkou 6800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti (60) dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Nejvyšší správní soud obdržel dne 2. 12. 2015 kasační stížnost, kterou žalobce brojil proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci (dále jen „krajský soud“) ze dne 10. 11. 2015, č. j. 59 Ad 20/2014 – 65. Tímto rozhodnutím krajský soud zastavil řízení o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 15. 10. 2014, č. j. 45000/07800/14/020/RB a č. j. 45000/08197/14/020/RB, kterými byla změněna rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost ze dne 30. 6. 2014, č. j. 45000/04963/14/020/RB, a č. j. 45000/04978/14/020/RB tak, že odvolání žalobce se zamítají a potvrzují se rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Česká Lípa ze dne 30. 4. 2014, č. j. 45000/04963/14/220/PE, a č. j. 45000/04978/14/220/PE, kterými

Okresní správa sociálního zabezpečení Česká Lípa zamítla námitky žalobce proti jejím výkazům nedoplatků, jimiž byly dle § 104g odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení žalobci předsány dlužné částky na pojistném na sociální zabezpečení a penále.

Krajský soud uvedl, že poté, co bylo usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. Nao 47/2015 - 31, rozhodnuto o tom, že soudci správního úseku krajského soudu nejsou vyloučeni z rozhodování o podané žalobě, nepřiznal usnesením ze dne 15. 4. 2015, č. j. 59 Ad 20/2014 - 39, žalobci osvobození od soudních poplatků a zamítl jeho návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů. Kasační stížnost proti uvedenému usnesení byla odmítnuta usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 104/2015 - 15.

Nato krajský soud shledal, že usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 22. 5. 2015, č. j. KSLB 76 INS 24005/2011-A-120, bylo rozhodnuto o zjištění úpadku žalobce a o prohlášení konkursu na majetek dlužníka (žalobce). Účinky tohoto rozhodnutí nastaly dne 22. 5. 2015 ve 14:45 hodin. Insolvenčním správcem dlužníka (žalobce) byl ustanoven Ing. Aleš Klaudy, IČO 67222544. Krajský soud usnesením ze dne 5. 8. 2015, č. j. 59 Ad 20/2014 - 55, stanovil insolvenčnímu správci podle § 264 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „insolvenční zákon“), lhůtu dvou týdnů od doručení tohoto usnesení, ve které insolvenční správce může podat návrh na pokračování v předmětném řízení, přičemž dle citovaného ustanovení podal-li by insolvenční správce dlužníka (žalobce) takový návrh v určené lhůtě, stal by se účastníkem řízení místo dlužníka – žalobce. Insolvenční správce však daný návrh ve stanovené lhůtě nepodal; v takovém případě mohl předmětný návrh podat dlužník (žalobce), popřípadě žalovaný s tím, že v takovém případě dlužník (žalobce) zůstává účastníkem řízení (§ 264 odst. 2 insolvenčního zákona). Takový návrh žalobce doručil krajskému soudu dne 5. 10. 2015 a krajský soud usnesením ze dne 9. 10. 2015, č. j. 59 Ad 20/2014 - 61, rozhodl o pokračování v řízení. Dlužník (žalobce) tak zůstal účastníkem řízení.

Následně krajský soud usnesením ze dne 22. 10. 2015, č. j. 59 Ad 20/2014 - 62, které bylo žalobci doručeno dne 26. 10. 2015, vyzval žalobce k zaplacení soudního poplatku ve výši 6000 Kč za žalobu a 2000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě. Krajský soud žalobce současně poučil v souladu s § 9 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), že pokud nebude soudní poplatek ve stanovené lhůtě uhrazen v plné výši, řízení o žalobě bude zastaveno.

Krajský soud poté konstatoval, že vzhledem k tomu, že soudní poplatek za žalobu byl splatný již podáním žaloby a žalobce jej neuhradil ani dodatečně ve stanovené lhůtě (krajský soud uvedl, že ověřil, že do 3. 11. 2015 poplatek zaplacen nebyl), krajský soud řízení dle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 zákona o soudních poplatcích usnesením ze dne 10. 10. 2015, č. j. 59 Ad 20/2014 - 65, zastavil.

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení krajského soudu o zastavení řízení kasační stížností, v níž Nejvyšší správní soud požádal o přiznání osvobození od soudních poplatků, ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti a rovněž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

pokračování

Usnesením ze dne 7. 12. 2015, č. j. 5 Ads 240/2015 – 12, Nejvyšší správní soud na základě žádosti stěžovatele přiznal stěžovateli osvobození od soudního poplatku a zástupcem stěžovatele ustanovil Mgr. Pavlínu Zámečnickovou, advokátku. Ta kasační stížnost stěžovatele doplnila podáním doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 16. 11. 2015.

Dle názoru stěžovatele vyjádřeného ve zmíněném doplnění kasační stížnosti byly již od počátku řízení vedeného u krajského soudu pod sp. zn. 59 Ad 16/2014 (správně sp. zn. 59 Ad 20/2014 – poznámka Nejvyššího správního soudu) splněny podmínky pro osvobození od soudních poplatků, a to přímo ze zákona o soudních poplatcích. Bylo tomu tak s ohledem na výše uvedené insolvenční řízení, zahájené se stěžovatelem dne 21. 12. 2011, ve kterém bylo Krajským soudem v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci dne 26. 3. 2014 rozhodnuto o úpadku spojeném s prohlášením konkursu a ustanovením insolvenčního správce; dle názoru stěžovatele byla správnost tohoto rozhodnutí potvrzena rozhodnutím Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 1. 2015. Osvobození od soudních poplatků přímo ze zákona tak stěžovatel odvozuje z § 11 odst. 2 písm. n) zákona o soudních poplatcích, dle kterého se od poplatku osvobozují insolvenční správce nebo dlužník s dispozičními oprávněními v řízení o nárocích, které se týkají majetku patřícího do majetkové podstaty nebo které mají být uspokojeny z tohoto majetku. S poukazem na § 229 odst. 3 písm. a) a b) insolvenčního zákona byl stěžovatel dle svého názoru již od počátku řízení před krajským soudem subjektem podřaditelným pod zákonný termín „*dlužník s dispozičním oprávněním*“, přičemž řízení o žalobě proti rozhodnutím žalované se týká nároku vzneseného vůči stěžovateli, který má být uspokojen z majetkové podstaty, kdy tato skutečnost byla krajskému soudu známa z jeho rozhodovací činnosti a měl k ní přihlédnout při řešení otázky povinnosti k hrazení soudního poplatku za podanou žalobu z úřední povinnosti.

Přestože je stěžovatel ze zákona osvobozen od soudních poplatků, byl krajským soudem nezákonně vyzván k jejich uhrazení. Následně bylo, ačkoli stěžovatel z důvodu právní opatrnosti odkázal na probíhající insolvenční řízení a požádal o osvobození od poplatku, rozhodnuto kasační stížností napadeným usnesením krajského soudu o zastavení řízení. K zastavení řízení došlo navíc v době, kdy bylo již pravomocně rozhodnuto o odvolání proti usnesení o zjištění úpadku a způsobu jeho řešení, tzn. po 5. 1. 2015. Stěžovatel dodává, že i kdyby byl krajským soudem nezákonně a restriktivně vykládán § 11 odst. 2 písm. n) zákona o soudních poplatcích tak, že toto ustanovení nelze aplikovat na řízení, u nichž v důsledku včas podaného odvolání nenabylo právní moci rozhodnutí o úpadku, pak z výše uvedených skutečností je dle stěžovatele patrné, že kasační stížností napadené usnesení bylo vydáno již v době po pravomocném ukončení insolvenčního řízení vedeného pod sp. zn. KSLB 76 INS 24005/2011.

S ohledem na výše uvedené stěžovatel shledal kasační stížností napadené usnesení krajského soudu nezákonným a navrhl, aby Nejvyšší správní soud toto rozhodnutí zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti samé nevyjádřila, pouze k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v přípise ze dne 11. 12. 2015 uvedla, že

s přiznáním tohoto odkladného účinku nesouhlasí, neboť pro něj nejsou splněny zákonné důvody.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud dále přistoupil k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Je třeba také poznamenat, že v případech, kdy je řízení krajským soudem zastaveno, lze v kasační stížnosti účinně namítat právě pouze důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení. Pod citovaný důvod lze v takovém případě podřadit nesprávný úsudek krajského soudu o tom, že jsou splněny zákonné podmínky pro zastavení řízení, popřípadě zmatečnost soudního řízení, nepřezkoumatelnost rozhodnutí či jiné vady řízení před soudem, které mohly mít za následek nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení.

Jak již vyplynulo z výše uvedeného a jak Nejvyšší správní soud zjistil ze soudního spisu, krajský soud nepřiznal usnesením ze dne 15. 4. 2015, č. j. 59 Ad 20/2014 - 39, stěžovateli osvobození od soudních poplatků a zamítl jeho návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů. Kasační stížnost proti uvedenému usnesení byla odmítnuta pro opožděnost usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 104/2015 - 15. Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 22. 5. 2015, č. j. KSLB 76 INS 24005/2011 - A - 120, bylo rozhodnuto o zjištění úpadku dlužníka (stěžovatele), prohlášení konkursu a ustanovení insolvenčního správce. Krajský soud poté podle § 264 insolvenčního zákona usnesením ze dne 5. 8. 2015, č. j. 59 Ad 20/2014 - 55, určil insolvenčnímu správci Ing. Aleši Klaudymu lhůtu 2 týdny od doručení tohoto usnesení k podání návrhu na pokračování v řízení. Insolvenční správce ve stanovené lhůtě návrh na pokračování v řízení nepodal. Takový návrh ovšem doručil krajskému soudu dne 5. 10. 2015 žalobce a krajský soud usnesením ze dne 9. 10. 2015, č. j. 59 Ad 20/2014 - 61, rozhodl o pokračování v řízení. Dlužník (žalobce) tak zůstal účastníkem řízení.

Poté krajský soud stěžovatele opětovně vyzval k zaplacení soudního poplatku ve výši 6000 Kč za žalobu a 2000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě usnesením ze dne 22. 10. 2015, č. j. 59 Ad 20/2014 - 62, a to ve lhůtě 1 týdne. Tato výzva byla stěžovateli doručena dne 26. 10. 2016, jak vyplývá z elektronické „doručenky“ („Potvrzení o dodání a doručení do datové schránky“) připojené k č. l. 62 spisu krajského soudu. V předmětné výzvě krajský soud stěžovatele současně poučil v souladu s § 9 odst. 3 zákona o soudních poplatcích, že pokud nebude soudní poplatek ve stanovené lhůtě uhrazen v plné výši, řízení o žalobě bude zastaveno.

pokračování

Z obsahu spisu krajského soudu dále vyplynulo, že do dne vydání kasační stížností napadeného usnesení, tj. do dne 10. 11. 2015, nebyl soudní poplatek zaplacen. Kasační stížností napadené usnesení krajského soudu o zastavení řízení pak nabylo právní moci dne 16. 11. 2015, kdy bylo doručeno stěžovateli (viz „*Potvrzení o dodání a doručení do datové schránky*“ přiložené k č. l. 65 spisu krajského soudu).

Nejvyšší správní soud přitom souhlasí s tím, že dle § 11 odst. 2 písm. n) zákona o soudních poplatcích je od soudního poplatku ze zákona osvobozen „*insolvenční správce nebo dlužník s dispozičními oprávněními v řízení o nárocích, které se týkají majetku patřícího do majetkové podstaty nebo které mají být uspokojeny z tohoto majetku*“. Dle souvisejícího ustanovení § 229 odst. 3 písm. a) a b) insolvenčního zákona platí, že „[n]estanoví-li tento zákon jinak, je ve vztahu k majetkové podstatě osobou s dispozičními oprávněními a) dlužník v době od rozhodnutí o úpadku, b) dlužník v době od rozhodnutí o úpadku do rozhodnutí o způsobu řešení úpadku“.

Z citovaných zákonných ustanovení plyne, že od soudního poplatku je osvobozen dlužník výlučně v případech, kdy má dispoziční oprávnění v řízení o nárocích, které se týkají majetku patřícího do majetkové podstaty nebo které mají být uspokojeny z tohoto majetku. V době od rozhodnutí o úpadku je dlužník ve vztahu k majetkové podstatě osobou s dispozičními oprávněními pouze do rozhodnutí o způsobu řešení úpadku. Jak již ovšem bylo uvedeno, usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 22. 5. 2015, č. j. KSLB 76 INS 24005/2011 – A - 120, bylo rozhodnuto nejen o zjištění úpadku dlužníka (stěžovatele), ale také o způsobu řešení úpadku prohlášením konkursu a dále bylo rozhodnuto o ustanovení insolvenčního správce, který je podle § 229 odst. 3 písm. c) insolvenčního zákona v době od prohlášení konkursu ve vztahu k majetkové podstatě osobou s dispozičními oprávněními.

Z právě uvedeného vyplývá závěr, že žalobce jako dlužník v předmětném insolvenčním řízení není osobou ve smyslu § 11 odst. 2 písm. n) zákona o soudních poplatcích s dispozičními oprávněními v řízení o nárocích, které se týkají majetku patřícího do majetkové podstaty nebo které mají být uspokojeny z tohoto majetku. Vzhledem k tomu stěžovatel nesplňuje předpoklady stanovené § 11 odst. 2 písm. n) zákona o soudních poplatcích a není od placení soudních poplatků osvobozen.

V projednávané věci tedy jde o jiný případ, než ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 5 Ads 100/2015 – 37, v níž stěžovatel v době rozhodnutí krajského soudu o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku byl dlužníkem s dispozičními oprávněními; šlo o dobu do rozhodnutí o úpadku stěžovatele a způsobu jeho řešení.

K argumentaci uvedené v doplnění kasační stížnosti lze ovšem rovněž upřesnit, že poprvé byl úpadek dlužníka zjištěn, na jeho majetek prohlášen konkurs a určen insolvenční správce usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 26. 3. 2014, č. j. KSLB 76 INS 24005/2011-A-57; toto usnesení však bylo zrušeno usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 6. 2014, č. j. 3 VSHP 796/2014-A-64, přičemž opětovně bylo rozhodnuto o zjištění úpadku dlužníka, prohlášení konkursu a ustanovení insolvenčního správce právě až usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 22. 5. 2015, č. j. KSLB 76 INS 24005/2011-A-120. Nejvyšší správní soud

přítom v insolvenčním rejstříku nedohledal žádné rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 1. 2015, o kterém hovoří stěžovatel. Kasační soud v insolvenčním rejstříku v tomto směru našel pouze usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 12. 2014, č. j. 1 VSHIP 2053/2014-A-83, které bylo v insolvenčním rejstříku zveřejněno dne 5. 1. 2015 a kterým Vrchní soud v Praze potvrdil usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 4. 9. 2014, č. j. KSLB 76 INS 24005/2011-A-68, jímž Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci neustanovil dlužníkovi právního zástupce z řad advokátů a nepřiznal mu osvobození od soudních poplatků. Již zmíněným usnesením ze dne 12. 12. 2014 zveřejněným v insolvenčním rejstříku dne 7. 1. 2015 pak Vrchní soud v Praze pod č. j. 1 VSPH 2235/2014-A-86 potvrdil usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 15. 10. 2014, č. j. KSLB 76 INS 24005/2011-A-76, jímž byl dlužníkovi pro insolvenční řízení ustanoven opatrovník. To ovšem na závěrech Nejvyššího správního soudu v nynější věci, jak již bylo vysvětleno, nic nemění.

Nejvyšší správní soud tak konstatuje, že ze shora uvedených důvodů ve věci byly splněny podmínky pro zastavení řízení dle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 zákona o soudních poplatcích.

Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s. Jelikož stěžovatel neměl v řízení o kasační stížnosti úspěch, nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení; žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly náklady nad rámec jeho úřední činnosti, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Nejvyšší správní soud je povinen zároveň rozhodnout o odměně a úhradě hotových výdajů ustanovené zástupkyni stěžovatele, které dle § 35 odst. 8 s. ř. s. hradí stát.

Ustanovená zástupkyně Mgr. Pavlína Zámečníková odměnu a hotové výdaje nevyčísliła. Nejvyšší správní soud tak vycházel z obsahu spisu a přiznal ustanovené zástupkyni odměnu za dva úkony právní služby [převzetí a příprava zastoupení, včetně nahlížení do spisu dne 15. 12. 2015 (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2008, č. j. 5 Azs 33/2008 - 40, dostupné na www.nssoud.cz) a doplnění kasační stížnosti] po 3100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v účinném znění, a paušální náhradu hotových výdajů ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, celkem tedy 6800 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 10. března 2016

pokračování

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu